

ประวัติความเป็นมากรมคุมประพฤติ

ประเทศไทยเริ่มมีการนำระบบคุมประพฤติมาใช้เป็นครั้งแรก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2495 โดยมาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน ก่อน ส่วนผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ นั้น แม้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499 มาตรา 56,57 และ 58 จะได้บัญญัติถึงวิธีการเกี่ยวกับการคุมประพฤติไว้ แต่อย่างไรก็ตาม ศาล ก็ใช้มาตรการรอกการกำหนดโทษหรือรอกการลงโทษเพียงอย่างเดียว โดยไม่ใช้วิธีการคุมความประพฤติ เนื่องจากยังไม่มีหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่จะรับผิดชอบดำเนินการตามคำพิพากษาของศาลได้ จนกระทั่งรัฐบาล ได้ผ่านพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2522 และได้มีการจัดตั้งสำนักงานคุมประพฤติกลาง ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับกอง สังกัดสำนักงานส่งเสริมตุลาการ กระทรวงยุติธรรม และได้เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2522 โดยดำเนินการในกรุงเทพมหานครก่อน จนปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจ และเพื่อเป็นการให้โอกาสแก่ประชาชนในทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ให้ได้รับประโยชน์จากวิธีการคุมความประพฤติ จึงได้มีการขยายงานสู่ภูมิภาคมากขึ้น จึงทำให้สำนักงานคุมประพฤติกลางมีขอบเขต

อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน สำนักงานคุมประพฤติกลางจึงได้รับการยกฐานะให้เป็น “กรมคุมประพฤติ” เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2535 ดังนั้นจึงถือว่าวันที่ 15 มีนาคม ของทุกปี เป็น “วันก่อตั้งกรมคุมประพฤติ”

ในอดีตภาระหน้าที่การคุมความประพฤติผู้กระทำผิดในประเทศไทยยังคงมีหน่วยงานรับผิดชอบ อยู่หลายหน่วยงาน จำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย เช่น เด็ก ผู้ต้องหา ผู้ต้องโทษจำคุก ซึ่งมีทั้งกรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุมประพฤติ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ แต่ต่อมาในวันที่ 10 กรกฎาคม 2544 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กรมคุมประพฤติเป็นหน่วยงานหลักในการคุมความประพฤติผู้กระทำผิดในชั้นก่อนฟ้อง ชั้นการพิจารณาคดีของศาล และชั้นภายหลังศาลมีคำพิพากษา ซึ่งส่งผลให้โครงสร้างของกรมคุมประพฤติใหม่ตามแนวทางการปฏิรูปราชการ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2545 มีความครอบคลุมถึงการคุมความประพฤติผู้ต้องหาและผู้กระทำผิดในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม ซึ่งนำมาสู่กลไกในการที่จะพัฒนางานคุมประพฤติให้เป็นระบบ และมีทิศทางที่ชัดเจนต่อไป

